

Gutachten: Stefan Stippler: Hostau – Die Geschichte einer Pfarrei in Böhmen. Salzburg 2008.

Moderní církevní dějiny českých zemí stále patří zatím k málo zpracovaným tématům. Stejně tak je přes zvýšený zájem po roce 1989 nedostatečně reflektována problematika česko-německých vztahů na přelomu století a v meziválečném období. Předložená diplomová práce Stefana Stipplera v sobě kombinuje oba tématické okruhy. Autor si jako předmět badatelského zájmu zvolil ke zkoumání dějiny farnosti západočeského města Hostouň/Hostau, v němž žili většinou Němci (podle sčítání lidu z roku 1930 žilo v Hostouni 1048 obyvatel, z toho pouze 160 Čechů), jenž však bylo po druhé světové vysídleno. V úvodu seznamuje autor přehledně s dějinami obce i fary, jež sahají do vrcholného středověku. Velkou pozornost v úvodu přitom věnuje také okolnostem, spojeným s transferem německého obyvatelstva po roce 1945 (vývoj farnosti však ukončuje již před uzavřením Mnichovské dohody v roce 1938). V této souvislosti připomíná i výroky prezidenta Beneše, pronesené k odsunu v roce 1945. Ty však jsou převzaty z německé literatury (aniž by byl zmíněn jejich časový rámeček) a proto by bylo na místě vyjít z českého originálu a citovat z příslušného pramene.

Největší část práce zahrnuje historický vývoj hostouňské farnosti od počátku 19. století až do konce války. Při zpracování této problematiky byly pramenně využity především „Memorialbücher“ farnosti. Autor v této části obsáhle zmiňuje v chronologické posloupnosti jednotlivé kněze, kteří ve farnosti působili a události, které tato farnost prožívala. Připomínány jsou zde například stavební úpravy kostela a fary, finanční a materiální poměry farnosti, vztahy mezi duchovními správci a vedením města, charitativní činnost, ale i vývoj forem zbožnosti a podoby duchovních obřadů a církevních slavností. Zároveň je

zde přitom reflektován také vývoj politických a ekonomických událostí, zejména v rámci vztahů mezi církví a státem.

Současně se Stefanu Stipplerovi podařilo na modelovém příkladu jedné farnosti západních Čech zachytit sociální a duchovní procesy, jež se odehrávaly v církvi na přelomu 19. a 20. století, která musela reagovat na důsledky velkých sociálních transformací, spojených s rozmachem industrializace a společenské modernizace. Proto se církev věnovala s velkou intenzitou rozvoji spolkové činnosti, které se často věnovaly také spirituálním aktivitám, což bylo vyjádřením snahy odpovědět na nový vývoj společenských poměrů. Hlavní těžiště práce je v zachycení období 19. století, méně je však propracována etapa První republiky. Zde by bylo možné zmínit také vývoj sekularizačních procesů, které se odehrávaly v nově vzniklém československém státě a jejich dopad na vývoj náboženských poměrů v oblasti.

Vydání této práce může zároveň přispět k lepšímu poznání života německého obyvatelstva a konfesního rozměru jeho aktivit v konkrétní mikroregionu a napomoci tak i česko-německému porozumění. Proto ji doporučuji ke zveřejnění.

Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.

Historisches Institut der Akademie der Wissenschaften

Prosecká 76

190 00 Praha 9